

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (diaarinumero VN/35907/2024)

Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti purkaa kuntia koskevia normeja sekä hallituspuolueiden eduskuntaryhmien norminpurkuehdotuksen mukaisesti parantaa asuntoyhteisöjen mahdollisuuksia päättää itse tupakoinnin kieltämisestä. Tätä kautta tavoitteena on vähentää väestön altistumista tupakansavulle ja siitä aiheutuvia terveyshaittoja ja muuta häiriötä.

Tavoitteena on vähentää etenkin lasten ja nuorten altistumista sellaisille tupakkalaissa tarkoitetuille tuotteille, jotka sisältävät kannabinoideja ja ovat omiaan yhtäältä luomaan vaikutelmaa tuotteen terveyshyödyistä ja toisaalta hämärtämään rajaa huumausaineen määritelmän täyttävien tuotteiden ja muiden tuotteiden välillä. Tätä kautta tavoitteena on suojata väestön, etenkin lasten ja nuorten, terveyttä.

Tavoitteena on myös turvata LVV:n mahdollisuudet valvontamaksujen perimiseen sekä järjestää tupakkatuotteiden jäljitettävyyssjärjestelmän rekisterinpito ja jäljitettävyyteen liittyvien yksilöllisten tunnisteiden antajan nimeäminen nykyistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla.

Allergia-, iho- ja astmaliiton lausunto

51 a § Eräitä kannabinoideja sisältävien tuotteiden kieltö

Allergia-, iho- ja astmaliitto kannattaa ehdotusta, jonka mukaan tupakkatuotetta tai tupakan vastiketta, joka sisältää kannabidiolia, kannabinolia, kannabigerolia tai kannabikromeenia taikka niiden happomuotoja, ei saa myydä tai muutoin luovuttaa. Terveystieteiden edistämisen näkökulmasta on perusteltua ehkäistä uusien, potentiaalisesti hengitysterveyttä heikentävien ja riittämättömästi tutkittujen tuotteiden yleistymistä.

79 § Tupakoinnin kieltäminen asuntoyhteisön huoneistoissa

Allergia-, iho- ja astmaliitto korostaa, että jokaisen asuntoyhteisön asukkaan oikeus terveelliseen sisäilmaan tulee turvata. Liitto pitää perusteltuna sääntelyä, joka mahdollistaa tupakoinnin rajoittamisen asuntoyhteisöissä nykyistä tehokkaammin.

Liitto kannattaa THL:n ja Suomen ASH:n kantaa, jonka mukaan tupakointi asuinyhteisöjen parvekkeilla, huoneistojen käytettävissä olevissa ulkotiloissa ja huoneistojen sisätiloissa kielletään tupakkalain 79 §:ssä.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää tärkeänä, että muutokset tulevat voimaan riittävän nopeasti, jotta tupakansavulle altistumista vähentävät vaikutukset toteutuvat mahdollisimman pian. Samalla tulee varmistaa riittävä väestötason tiedotus uusista lakimuutoksista.

Esityksen vaikutukset

Allergia-, iho- ja astmaliitto korostaa, että esityksellä on myönteisiä vaikutuksia väestön hengitysterveyteen. Vaikutuksia tulee seurata erityisesti herkkien väestöryhmien osalta.

Tupakansavulle altistumisen väheneminen lisää asumisviihtyvyyttä, voi vähentää hengityssairaiden oireilua ja pahenemisvaiheita sekä vähentää terveydenhuollon kuormitusta.

Muut mahdolliset kommentitne esitysluonnoksesta

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää tupakkalainsäädännön kehittämistä tärkeänä ja kannattaa toimia, joilla vähennetään väestön altistumista tupakansavulle. Altistumisen vähentäminen on keskeistä koko väestön ja erityisesti astmaa, allergioita ja muita hengityssairauksia sairastavien terveyden edistämiseksi ja turvaamiseksi.

Lisäksi liitto painottaa, että sääntelyn rinnalla tulee vahvistaa tupakoinnin ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisen tukea. Tämä on keskeistä erityisesti pitkäaikaissairaiden hyvinvoinnin ja terveyserojen kaventamisen näkökulmasta.

Liitto kannattaa myös THL:n ja Suomen ASH:n omissa lausunnoissaan esille nostamaa, tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän esittämää ja Savuton Suomi 2030-verkoston kannattamaa myynnin ja maahantuonnin ikärajojen nostoa tupakkalaissa kiireellisesti 20 vuoteen.

10.6.2026